

Het huishoudelijk reglement van de Medische Raad

Ingrid Dreezen

Juriste

Vlaams Artsensyndicaat

Wettelijk kader

- Gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinstellingen (Ziekenhuiswet): art. 132 t.e.m. art. 141
- KB van 10 augustus 1987 tot vaststelling van de regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van de medische raad in uitvoering van de artikels 24, 25 en 26 van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen

- Andere bepalingen:
  - K.B. 18 december 2001 tot uitvoering van art. 128bis van de wet op de ziekenhuizen (financiële gegevens)
  - K.B. 15 december 1987 houdende uitvoering van de artikels 13 tot en met 17 van de wet op de ziekenhuizen (medical audit)
  - K.B. 29 april 2008 tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels overeenkomstig dewelke de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen een beschikbaarheidshonorarium betaalt aan de geneesheren die deelnemen aan de in een ziekenhuis georganiseerde wachtdiensten

Huishoudelijk reglement

- Preventief effect
- Curatief effect

Huishoudelijk reglement

- De Medische Raad kan een reglement van orde vaststellen. Dit kan bij het algemeen reglement van het ziekenhuis worden gevoegd (art. 33 KB 10.08.1987)
- Vaststellen van het reglement
  - geen verplichting
  - volstrekte meerderheid van de aanwezige leden (art. 29 KB 10.08.1987)
  - kan bij het algemeen reglement gevoegd worden (verzwaard advies)

- Huishoudelijk reglement mag geen bepalingen bevatten strijdig met
  - Ziekenhuiswet/K.B. 10.08.1987
    - Art. 5 §2 KB 10.08.1987: bij bijzondere modaliteiten geen afwijking van de artikelen 2, 4, 5§1 en 18
      - vb. aantal leden Medische Raad
    - vb. Medische Raad vergadert minstens 10x per jaar en ten minste 1x per trimester
  - openbare orde
    - Vb. Medische Raad wordt geacht vrijwillig ontslagnemend te zijn t.g.v. een motie van wantrouwen van de vergadering van ziekenhuisartsen

Overzicht

- **Bepalingen m.b.t. aanwezigheid**
- Bepalingen m.b.t. stemming
- Bepalingen bij belangenconflict
- Bepalingen m.b.t. inzagerecht
- Bepalingen m.b.t. algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren

Bepalingen m.b.t. aanwezigheid (1)

- Meerderheid van de stemgerechtigde leden moet aanwezig zijn (art. 29 KB 10.08.1987)
  - aanwezigheidsquorum niet bereikt: nieuwe oproeping
    - onderwerpen met eenvoudig advies voor de 2^e maal op agenda: aantal aanwezigen niet van belang
    - onderwerpen met verzwaard advies: meerderheid

Bepalingen m.b.t. aanwezigheid (2)

- Secretaris kan niet aanwezig zijn?
  - Cf. art. 21 KB 10.08.1987 bij eerste verkiezing: jongste lid
  - Cf. geen kandidaat/weigering functie: voorzitter
- Voorzitter kan niet aanwezig zijn?
  - Ondervoorzitter neemt functie waar
  - Indien meerdere (onder)voorzitters: rangorde bepalen
  - Indien niemand aanwezig:
    - Cf. art. 21 KB 10.08.1987 bij eerste verkiezing: oudste lid

Bepalingen m.b.t. aanwezigheid (3)

- Het huishoudelijk reglement kan bepalen
  - wie de functie van secretaris/voorzitter waarneemt bij afwezigheid
  - de rangorde bij meerdere (onder)voorzitters

Bepalingen m.b.t. aanwezigheid (4)

- Plaatsvervanger kan verhinderd lid vervangen, maar geen stemrecht
  - Uitzondering: plaatsvervanger wordt lid door opvolging
  - Idem: (permanent) uitgenodigde personen, m.n. experten, hoofdgeneesheer, ziekenhuisdirecteur, ziekenhuisbeheerder, ziekenhuisapotheker, hoofd verpleegafdeling, bedrijfsrevisor, vertegenwoordiger huisartsen die met ziekenhuis werken, andere ziekenhuisartsen
- Kan verkozen lid volmacht geven?
  - Juridisch vacuüm: KB 10.08.1987 voorziet enkel volmacht voor kiezer die om beroeps- of dienstredenen niet in staat is om zich persoonlijk ter stemming (van de leden Medische Raad) aan te melden. Elke mandataris kan slechts over één volmacht beschikken.
- Veelvuldig (ongewettigd) afwezig

Bepalingen m.b.t. aanwezigheid (5)

- Het huishoudelijk reglement kan bepalen
  - dat het geven van een volmacht mogelijk is
  - de modaliteiten van het geven van een volmacht (schriftelijk/e-mail/...)
    - eventueel bijkomende voorwaarden in bijzondere omstandigheden
  - hoeveel volmachten mogelijk zijn per aanwezig lid
  - welke gevolgen verbonden zijn aan een regelmatige (ongewettigde) afwezigheid

Overzicht

- Bepalingen m.b.t. aanwezigheid
- **Bepalingen m.b.t. stemming**
- Bepalingen bij belangenconflict
- Bepalingen m.b.t. inzagerecht
- Bepalingen m.b.t. algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren

Bepalingen m.b.t. stemming (1)

- Elk besluit wordt bij volstreekte meerderheid van de aanwezige leden genomen (art. 29)
- HvC 24.01.2005: een lid dat zich bij de stemming onthoudt, is een aanwezig lid en moet als dusdanig in aanmerking worden genomen voor het bepalen van het aantal aanwezigen en van de volstreekte meerderheid van de aanwezige leden
- Volmacht: juridisch vacuüm
- Het huishoudelijk reglement kan bepalen dat:
  - gekwalificeerde meerderheid nodig is voor wijziging huishoudelijk reglement
  - onthoudingen wel/niet worden meegeteld bij bepaling van het aantal stemmen
  - volmachten mogelijk zijn, waardoor de meerderheid van aanwezige of vertegenwoordigde stemmen in aanmerking wordt genomen

Bepalingen m.b.t. stemming (2)

- Stel: De beheerder heeft het advies van de Medische Raad gevraagd over het voornemen tot aanwerven van een nieuwe collega. De Medische Raad bestaat uit 11 leden. 5 van de 10 aanwezige leden stemmen pro, 5 stemmen tegen. Quid?

Mogelijkheden bij staking van stemmen:

- Louter meedelen van het resultaat van de stemming aan beheerder
- Herstemming doen plaatsvinden, eventueel op een volgende vergadering
  - Let wel: advies dient ‘binnen de maand’ te worden verstrekt (tenzij anders overeengekomen) (art. 138 §2)
- Het huishoudelijk reglement zou kunnen bepalen dat
  - in het geval van een staking van stemmen:
    - de stem van de voorzitter doorslaggevend is
    - de staking van stemmen tot een positief/negatief advies leidt
    - de staking van stemmen aan de beheerder wordt meegedeeld
    - er tot een herstemming wordt overgegaan
  - Aanvang en de lengte van de termijn om advies uit te brengen
    - Langere of kortere termijn nog steeds mogelijk indien beheerder en Medische Raad dit overeenkomen

Bepalingen m.b.t. stemming (3)

- De leden van de Medische Raad stemmen mondeling
  - Uitzondering: geheime stemming
    - wanneer het een kwestie van personen betreft
N.B. expliciet voor aanduiding voorzitter, ondervoorzitter en secretaris (art. 22 KB 10.08.1987)
    - indien een lid erom verzoekt
- Het huishoudelijk reglement kan bepalen
  - hoe de stemming dient te gebeuren bij bepaalde onderwerpen
  - dat de mening van de minderheid in de adviezen wordt opgenomen
  - dat in de notulen de verslaggeving over de tussenkomsten van de leden, betreffende de punten die bij geheime stemming worden beslist, niet nominatief gebeurt (Nat. Raad Orde van Geneesheren 03.04.2004)

Overzicht

- Bepalingen m.b.t. aanwezigheid
- Bepalingen m.b.t. stemming
- **Bepalingen bij belangenconflict**
- Bepalingen m.b.t. inzagerecht
- Bepalingen m.b.t. algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren

Tegenstrijdige belangen: artsen/arts-beheer

- Vergaderingen van de Medische Raad zijn niet openbaar, maar
  - personen kunnen uitgenodigd worden
  - bepaalde personen kunnen op hun verzoek gehoord worden
    - Met name: hoofdgeneesheer, beheerder, directeur(s), apotheker, hoofd verpleegafdeling, bedrijfsrevisor, ziekenhuisgeneesheren, vertegenwoordiger van de huisartsen die met het ziekenhuis werken
- HvC 09.09.2004
  - Geen verplichting voor Medische Raad om betrokkene te horen (tenzij verzoek)
  - Niet horen is geen schending van recht van verdediging
- Het huishoudelijk reglement kan bepalen dat bij tegenstrijdige belangen beide partijen gehoord zullen worden

Tegenstrijdige belangen : lid Medische Raad (1)

- Kan een lid van de Medische Raad gewraakt worden?
  - Recht op wraking van rechter geregeld in Gerechtelijk Wetboek
  - Buiten de rechtbank: algemeen rechtsbeginsel van onpartijdigheid en onafhankelijkheid
  - MR is adviesorgaan, geen ‘rechtscollege’
    - Uitz. : interne tuchtprocedure van het ziekenhuis bepaalt dat de Medische Raad sancties kan uitspreken
- Vraag tot wraking/niet deel te nemen aan de stemming kan voorgelegd worden aan de Medische Raad
  - Juridisch kan het stemrecht van het lid van de Medische Raad niet zomaar ontnomen worden
  - Deontologisch veeleer aangewezen
  - Voorzichtige Medische Raad: beslissen met meerderheid

Tegenstrijdige belangen : lid Medische Raad (2)

- Het huishoudelijk reglement kan
  - een clause opnemen waarin nader wordt bepaald wat er moet gebeuren in geval van belangenconflict
    - bvb. het betrokken lid van de MR met het belangenconflict mag niet deelnemen aan de beraadslaging en de stemming wat betreft het punt waarop het belangenconflict betrekking heeft

Tegenstrijdige belangen : hoofdgeneesheer (1)

- Hoofdarts wordt beschouwd als ziekenhuisarts
  - Geneesheer verbonden aan het ziekenhuis die een gekwalificeerde activiteit uitvoert (louter administratieve activiteiten worden aanvaard)
- Hoofdarts *kan* verkiesbaar zijn als lid van de Medische Raad, indien hij aan verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet
  - een activiteitsniveau van ten minste 5 halve dagen in het ziekenhuis
  - ten minste twee volle jaren in het ziekenhuis werkzaam
  - zich slechts kandidaat stelt in één ziekenhuis
- Eens verkozen als lid kan hij evenwel niet tot voorzitter van de Medische Raad verkozen worden (art. 18 Ziekenhuiswet)

Tegenstrijdige belangen : hoofdgeneesheer (2)

- Het huishoudelijk reglement kan opnemen
  - dat de functie van hoofdgeneesheer (adjunct-hoofdgeneesheer/plaatsvervangend hoofdgeneesheer) onverenigbaar is met het lidmaatschap van de Medische Raad
  - dat de hoofdgeneesheer – al dan niet op permanente wijze – uitgenodigd wordt door de Medische Raad (geen stemrecht)

Beslissing i.v.m. kostenafdracht van de centraal geïnde honoraria

- Afhoudingen ter dekking van de kosten veroorzaakt door de medische prestaties die niet vergoed worden door het budget van financiële middelen
vb. kosten inzake de samenstelling en werking van de Medische Raad

Akkoord tussen Medische Raad en beheerder over percentage van afhouding

- Afhoudingen ter verwezenlijking van de maatregelen om de medische prestaties in stand te houden of te bevorderen ('medische investeringen')
vb. investeringen inzake gebouwen, ICT, medisch materiaal, etc

Akkoord tussen Medische Raad en beheerder over percentage van afhouding en effectieve toepassingsposten

- Medische Raad heeft medebeslissingsbevoegdheid
→ Afspraken primeren op een individueel contract (art. 155, §5 Ziekenhuiswet)
- Medische Raad als vertegenwoordigend orgaan van de ziekenhuisartsen moet voldoende rekening houden met de belangen van de individuele artsen (Nat. Raad Orde van Geneesheren, 03.04.2004)

- Het huishoudelijk reglement kan bepalen dat:
  - dergelijke akkoorden voorafgaandelijk voorgelegd moeten worden aan de Vergadering van Ziekenhuisartsen
  - een niet-bindend overleg met de betrokken dienst dient te worden gehouden

Overzicht

- Bepalingen m.b.t. aanwezigheid
- Bepalingen m.b.t. stemming
- Bepalingen bij belangenconflict
- **Bepalingen m.b.t. inzagerecht**
- Bepalingen m.b.t. algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren

Bepalingen m.b.t. inzage notulen (1)

- Verplichte bekendmaking aan leden Medische Raad
De secretaris maakt de notulen van de vergadering op en ondertekent die samen met de voorzitter om ze dan aan de leden van de MR mee te delen. De notulen worden goedgekeurd ten laatste bij de opening van de volgende vergadering (art. 31)
Zie ook: de oproeping van de leden bevat de notulen van de vorige vergadering (art. 27 KB 10.08.1987)

Let wel: adviezen moeten binnen de maand (tenzij anders bepaald) meegedeeld worden aan de beheerder

- Confidentialiteit ?
expliciet: art. 4 KB 18.12.2001 tot uitvoering van artikel 128bis van de wet op de ziekenhuizen (financiële gegevens)

Het huishoudelijk reglement kan regels opnemen m.b.t. de vertrouwelijkheid van de gegevens /de confidentialiteit die de leden van de Medische Raad dienen na te leven.

Bepalingen m.b.t. inzage notulen (2)

- Quid bekendmaking aan andere ziekenhuisartsen?
  - De Medische Raad moet aan de vergadering van de ziekenhuisartsen regelmatig verslag uitbrengen over de uitoefening van zijn mandaat (art. 135 Ziekenhuiswet)
    - Minstens 1x per jaar
    - Telkens wanneer 1/5 van de stemgerechtigde ziekenhuisartsen erom vraagt wanneer de Medische Raad een verzwaard advies aan de beheerder van het ziekenhuis moet verstrekken
  - Kalender en agenda van de vergaderingen van de Medische Raad verplicht uithangen (art. 26 KB 10.08.1987)
    - Mogelijkheid voor belanghebbenden om gehoord te worden over één van de onderwerpen
    - 1/5 van de ziekenhuisartsen kan vergadering van ziekenhuisartsen samenroepen indien verzwaard advies

Bepalingen m.b.t. inzage notulen (3)

- Het huishoudelijk reglement kan bepalen
  - welke de vergadermomenten van de Medische Raad zijn
  - welke minimumtermijn voor de bekendmaking van datum en agenda van de vergaderingen van de Medische Raad dient te worden nageleefd

Bepalingen m.b.t. inzage notulen (4)

- Inzagerecht in de notulen
  - Geen expliciete wettelijke grondslag in ziekenhuiswet (of bijbehorende KB's)
  - Vertegenwoordigingsmandaat?
    - Recht op informatie
    - Recht op controle
  - Wet verwerking persoonsgegevens?

Bepalingen m.b.t. inzage notulen (5)

- Het huishoudelijk reglement kan
  - een uitdrukkelijk inzagerecht inschrijven, waardoor ook andere ziekenhuisartsen kopie van notulen en (bepaalde) adviezen verkrijgen, mits weglating van vertrouwelijke gegevens waar nodig
  - specifieke modaliteiten kunnen voorzien worden
    - over de aanvraag tot inzage (termijn/contactpersoon/vereisten aan verzoek/...)
    - over de terbeschikkingstelling van de notulen (via intranet/via e-mail/inzage bij de secretaris/...)

Overzicht

- Bepalingen m.b.t. aanwezigheid
- Bepalingen m.b.t. stemming
- Bepalingen bij belangenconflict
- Bepalingen m.b.t. inzagerecht
- **Bepalingen m.b.t. algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren**

Bepalingen m.b.t. de algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren (1)

- Artikel 135 Ziekenhuiswet + art.34 KB 10.08.1987
  - De AV komt minstens 1x per jaar bijeen om verslag te horen van de MR over de uitvoering van zijn mandaat
  - De AV komt bijeen op verzoek van 1/5^e van de stemgerechtigde ziekenhuisartsen wanneer verzwaard advies
  - Alleen stemgerechtigde ziekenhuisgeneesheren kunnen aan stemming deelnemen
  - Stemming gebeurt met gewogen stemrecht

Bepalingen m.b.t. de algemene vergadering van ziekenhuisgeneesheren (2)

- Het huishoudelijk reglement kan bepalen:
  - wie de algemene vergadering bijeenroept en/of voorzigt
  - hoe de agenda wordt opgesteld
  - welke onderwerpen door de Medische Raad voorgelegd moeten worden aan de AV
  - of volmacht kan worden gegeven (modaliteiten en aantal)
  - de wijze van stemmen (mondeling/geheim)
  - de procedure die gevolgd dient te worden bij het eventueel collectief ontslag van de leden van de Medische Raad

Dank voor jullie aandacht

Ingrid.Dreezen@vlaamsartsensyndicaat.be

03/238.98.60

www.vlaamsartsensyndicaat.be

